

Euroopan tarina

60 vuotta yhdessä eteenpäin

European **Political**
Strategy Centre

1. maaliskuuta 2017

Vastuuvapauslauseke:

Tämän julkaisun on laatinut EU:n poliittisen strategian keskus. Julkaisu on panos Euroopan komission valmisteluihin, jotka liittyvät komission valkoiseen kirjaan Euroopan tulevaisuudesta, sekä Rooman huippukokoukseen, jossa juhlistetaan Rooman sopimusten 60-vuotispäivää.

Julkaisussa esitetään sen tekijöiden tietoja ja näkemyksiä, jotka eivät välttämättä vastaa Euroopan unionin virallista kantaa.

© Euroopan unioni, 2017

Uudelleenkäyttö on sallittua, kunhan lähde mainitaan. Euroopan komission soveltamasta asiakirjojen uudelleenkäyttöpolitiikasta säädetään päätöksessä 2011/833/EU (EUVL L 330, 14.12.2011, s. 39). Sellaisten valokuvien tai sellaisen muun materiaalin käyttöön tai jäljentämiseen, joihin EU:lla ei ole tekijänoikeutta, on pyydettävä lupa suoraan tekijänoikeuden haltijalta.

Print: ISBN 978-92-79-66393-2 • doi:10.2872/05771 • Catalogue number: ES-01-17-157-FI-C
PDF: ISBN 978-92-79-66361-1 • doi:10.2872/069538 • Catalogue number: ES-01-17-157-FI-N
HTML: ISBN 978-92-79-66380-2 • doi:10.2872/546604 • Catalogue number: ES-01-17-157-FI-Q

European **Political**
Strategy Centre

Rooman sopimusten 60-vuotisjuhlallisuuDET ovat tervetullut tilaisuus pohtia Euroopan unionin tulevaisuutta katsomalla eteenpäin mutta myös arvioimalla menneitä vuosikymmeniä. Osa demokraattisten valtioiden ja edistyneiden talouksien peruseriaatteista ovat tällä hetkellä isojen haasteiden edessä, joten on entistäkin tärkeämpää palauttaa mieliin Euroopan yhdentymisen alkuperäiset tavoitteet.

Euroopan tarina on tarina rauhasta, demokratiasta, solidaarisuudesta ja vapaudesta mutta myös vauraudesta, tasa-arvosta, hyvinvoinnista ja pysyvyydestä. Tässä historian käännekohdassa kannattaa muistaa periaatteet, jotka yhdistävät meitä eurooppalaisina, sekä yhteiset saavutuksemme.

Takapakkiakin on tullut, ja tulevaisuuden haasteet voivat vaikuttaa ylitsepääsemättömiltä. Siksi on syytä ottaa aikaa vuoropuhelulle, harkinnalle ja neuvotteluille. Kannattaa aloittaa kartoittamalla EU:n saavutuksia.

”Ihmiskunnan on muistettava, että rauha ei ole Jumalan lahja luoduilleen; se on lahja, jonka annamme toinen toisillemme.”

*Elie Wiesel, holokaustista selvinnyt
vuoden 1986 rauhannobelisti*

Rauha

Euroopan kirjoitetun historian pisin rauhan ja vakauden aika – 70 vuotta toisen maailmansodan päättymisestä – joka alkoi Euroopan yhteisöjen perustamisesta.

Tunnustuksena työstään Euroopan muuttamiseksi ”sodan maanosasta rauhan maanosaksi” Euroopan unioni sai Nobelin rauhanpalkinnon vuonna 2012.

Eurooppalaisten mielestä rauha on tärkeä asia kaikkialla: maailmassa on käynnissä yli 40 aseellista konfliktia, ja EU antaa Yhdistyneiden kansakuntien rauhanturvaoperaatioiden käyttöön enemmän joukkoja kuin mikään muu tahon.

////////////////////////////////////

”Euroopan unionissa on nyt monta sellaista maata, jotka eivät nauttineet demokraattisen yhteiskunnan hedelmistä vielä silloin, kun me käynnistimme demokratialiikkeenme vuonna 1988. [...] Mutta ne ohittivat meidät. Ne menivät eteenpäin ja me jäimme jälkeen.”

*Aung San Suu Kyi, burmalainen poliitikko,
joka sai Nobelin rauhanpalkinnon vuonna 1991*

Demokratia

Vuonna 1957 vain kaksitoista EU:n nykyistä jäsenvaltiosta olivat demokratioita. Nyt demokraattisia jäsenvaltioita on 28.

EU on maailman suurin demokraattisista valtioista muodostuva unioni.

Kaikilla unionin kansalaisilla on oikeus äänestää ja asettua ehdolle Euroopan parlamentin ja kunnallisvaaleissa asuinpaikastaan riippumatta.

Kuusi kymmenestä maailman äänestysaktiivisimmasta maasta on EU:n jäsenvaltioita.

”Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 42 artiklan 7 kohdan yhteisvastuulausekkeessa todetaan, että jos jäsenvaltio joutuu hyökkäyksen kohteeksi, kaikilla jäsenvaltioilla on velvollisuus antaa sille apua ja tukea. Vihollinen ei nimittäin ole vain Ranskan vihollinen, se on Euroopan vihollinen.”

François Hollande, Ranskan presidentti

Solidarisuus

Pariisissa 13. marraskuuta 2015 tehtyjen iskujen jälkeen Ranska pyysi jäsenvaltioilta keskinäistä apua terrorismin uhan torjumiseksi. Vastaus oli välitön ja yksimielinen.

Kahden viikon kuluessa useat jäsenvaltiot, muun muassa Saksa, Yhdistynyt kuningaskunta, Belgia, Viro, Slovakia ja Slovenia, olivat jo luvanneet antaa sotilaallista apua operaatioihin Syyriassa ja Irakissa toimivaa Isis-ryhmittymää vastaan tai muihin EU:n turvallisuus- ja puolustuspoliittisiin operaatioihin. Muut jäsenvaltiot seurasivat nopeasti esimerkkiä.

Eurooppalainen solidarisuus kattaa myös talousasiat: EU-rahoitus muodostaa yli 40 prosenttia kaikista julkisista investoinneista useammassa kuin kymmenessä maassa.

////////////////////

**”Pidämme päämme
pystyssä maksamastamme
hinnasta huolimatta, koska
vapaudella ei ole hintaa.”**

*Lech Wałęsa, puolalainen poliitikko, joka sai
Nobelin rauhanpalkinnon vuonna 1983*

Vapaus

Vapaus on yksi EU:n keskeisistä arvoista. Se on vahvistettu Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklassa. Kansalaisilla on muun muassa oikeus liikkua ja asua vapaasti unionin alueella.

Yksilönvapauksia suojellaan perusoikeuskirjalla. Perusoikeuksiin kuuluvat yksityiselämän kunnioittaminen, ajatuksen- ja uskonnonvapaus, kokoontumisvapaus, sananvapaus ja tiedonvälityksen vapaus.

EU:n jäsenvaltiot muodostavat kolmanneksen kaikista maailman vapaista maista. Eurooppa on selvästi maailman vapain maanosa, ja se on kärjessä lehdistönvapautta koskeissa kansainvälisissä vertailuissa.

”Puolan liittyminen EU:hun vuonna 2004 oli käännekohta maallemme. [...] Lakiemme mukauttaminen yhteisön sääntöön tuotti valtavia taloudellisia ja sosiaalipoliittisia etuja: BKT:mme kumulatiivinen kasvu oli 46,3 prosenttia vuosina 2004–2012.”

Radosław Sikorski, Puolan entinen ulkoasiainministeri

Vauraus

EU-jäsenyys on lisännyt vaurautta ja sen jakautumista. Unionin keskimääräinen BKT asukasta kohti on lähes kaksinkertaistunut 20 viime vuoden aikana. Köyhimpien jäsenvaltioiden kohdalla kasvu on ollut yli kymmenkertainen.

Tammikuun 2013 ja syyskuun 2016 välillä luotiin yli 10 miljoonaa työpaikkaa, ja EU27:n työllisyysaste on nyt lähes ennätyslukemissa: 69,7 prosentissa.

Euro on maailman toiseksi tärkein varantovaluutta: keskuspankeilla eri puolilla maailmaa on lähes 1,5 biljoonaa euroa.

"Tämä löytö ei olisi ollut mahdollinen ilman EU-rahoitusta."

Michaël Gillon, belgialainen astronomi, joka löysi uuden TRAPPIST-1-planeettakunnan

Tiede ja tutkimus

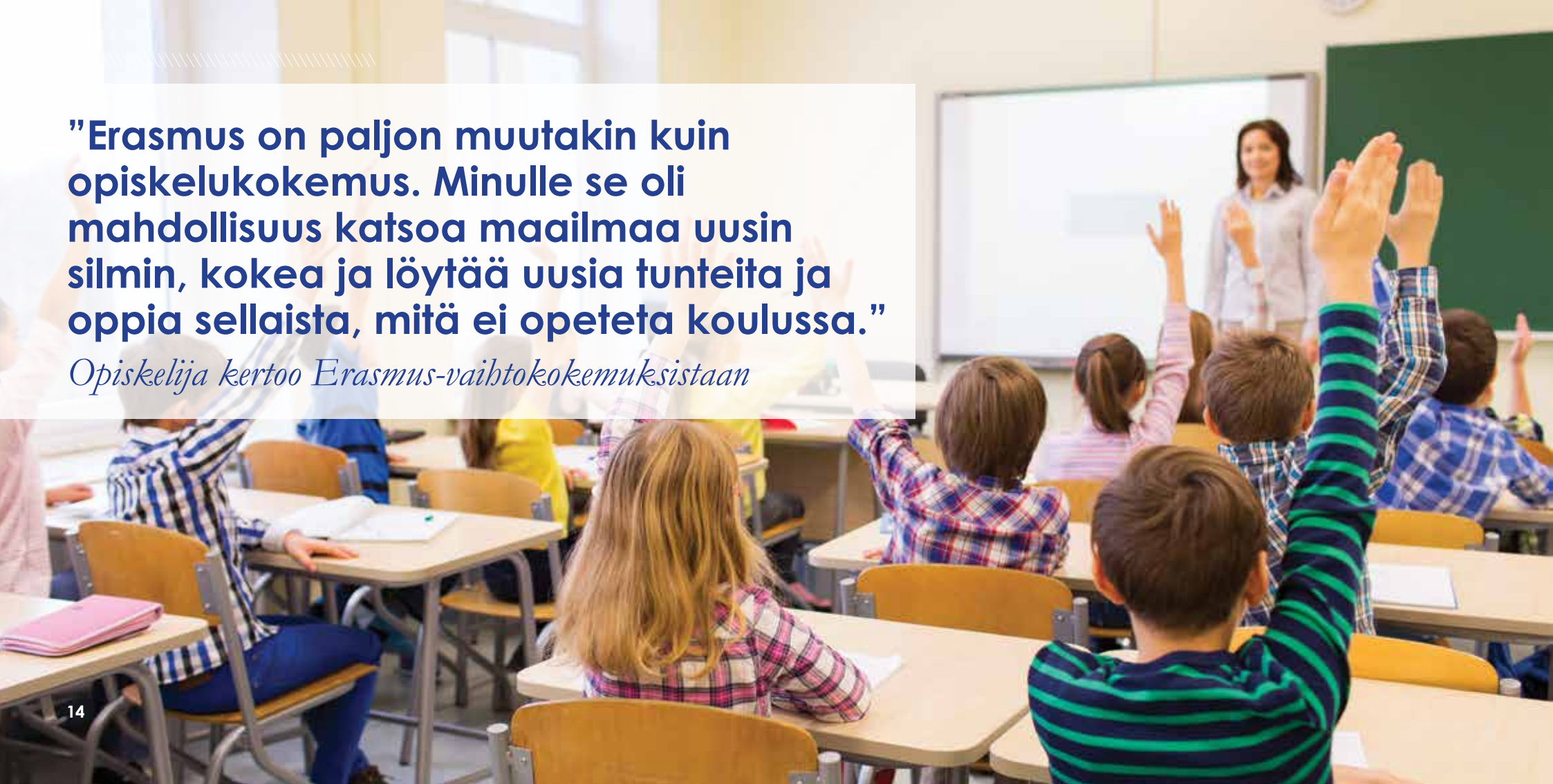
Ensimmäinen Euroopan laajuinen tutkimuksen puiteohjelma käynnistettiin vuonna 1984. Sen jälkeen Euroopan unioni on investoinut lähes 200 miljardia euroa tutkimukseen sekä uusiin teknologioihin ja tuotteisiin, jotka helpottavat elämäämme. Horisontti 2020 (kahdeksas puiteohjelma) on maailman suurin monikansallinen tutkimusohjelma.

Euroopan unioni on maailman kärkeä tutkimuksessa ja innovoinnissa. EU:n osuus maailman tutkimusmenoista on neljännes, ja se tekee kolmanneksen maailman kaikista patenttihakemuksista.

EU-maista lähtöisin olevat tutkijat, ekonomistit, kirjailijat, lääkärit, taiteilijat ja aktivistit ovat voittaneet eniten Nobel-palkintoja panoksestaan inhimilliseen kehitykseen.

”Erasmus on paljon muutakin kuin opiskelukokemus. Minulle se oli mahdollisuus katsoa maailmaa uusin silmin, kokea ja löytää uusia tunteita ja oppia sellaista, mitä ei opeteta koulussa.”

Opiskelija kertoo Erasmus-vaihtokokemuksistaan

Eurooppalaisina meillä on vapaus asua, työskennellä ja viettää eläkepäivämme missä tahansa Euroopan maassa. Sisämarkkinoiden ansiosta lennot ovat halvempia ja matkustaminen on helpompaa. Jopa puhelimen käyttö ulkomailla on 90 prosenttia halvempaa kuin vuonna 2007. Verkkovierailumaksut poistetaan pian kokonaan.

6,5 miljoonaa eurooppalaista työskentelee tällä hetkellä muussa EU:n jäsenvaltiossa kuin mistä ovat kotoisin.

Vuonna 1987 käynnistetyn Erasmus-ohjelman kautta 9 miljoonaa ihmistä on voinut opiskella, harjoitella, toimia vapaaehtoisena tai hankkia työkokemusta ulkomailla.

Varhaiskasvatuksen osallistumisaste on EU:ssa G20-maiden kärjessä: 94,3 prosenttia vähintään 4-vuotiaista lapsista osallistuu esiopetukseen ennen oppivelvollisuuden alkamista.

Mahdollisuudet

„Kaikki ihmiset ovat
yhtenvertaisia
lain edessä.”

*EU:n perusoikeuskirjan
20 artikla*

Euroopan yhdentyminen on alusta alkaen perustunut syrjimättömyyden periaatteeseen, joka on kaikkien unionin politiikkojen perusta.

Naisten ja miesten tasa-arvo on yksi Euroopan unionin perusarvoista.

Samapalkkaisuuden periaate sisällytettiin jo Rooman sopimukseen vuonna 1957. Sukupuolten palkkaero on supistunut 16 prosenttiin.

Nykyisin Euroopan yliopistoista valmistuu enemmän naisia kuin miehiä.

Euroopan naisilla on maailman korkein keskimääräinen sijoitus henkilökohtaisten vapauksien indeksissä.

Tasa-arvo

”Unionin päämääränä on edistää rauhaa, omia arvojaan ja kansojensa hyvinvointia.”

Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 3 artikla

Hyvinvointi

Euroopan sosiaalinen malli on edistänyt tasa-arvoa voimakkaasti. Sen avulla on poistettu merkittävä osa markkinoiden tuloeroista, jotka ovat pienimmillään Virossa (tuloeroindeksin arvo 22 prosenttia) ja suurimmillaan Irlannissa (43 prosenttia). Vertailun vuoksi todettakoon, että Yhdysvalloissa luku on vain 18 prosenttia ja Japanissa 15 prosenttia.

EU:n kansalaisten keskimääräinen elinikä on yli kahdeksan vuotta maailman keskiarvoa pidempi (syntymähetken elinajanodote on EU28:ssa 79,6 vuotta ja maailmanlaajuisesti 71,4 vuotta).

Kaikilla EU:ssa työskentelevillä on joka vuosi oikeus neljän viikon palkalliseen lomaan. Esimerkiksi Kanadassa ja Japanissa uudella työntekijällä on oikeus vain kymmenen päivän palkalliseen lomaan, kun taas Yhdysvaltain lainsäädännössä ei ole lainkaan mainintaa palkallisesta vähimmäisvuosilomasta.

Lisäksi kaikilla eurooppalaisilla naisilla on oikeus vähintään 14 viikon äitiyslomaan, ja kaikilla vanhemmilla on yksilöllinen oikeus vanhempainvapaaseen lapsen syntymän tai adoptoimisen perusteella.

////////////////////

**”Eurooppa on aina ollut
etulinjassa edistämässä
ekologiaa. Maapallomme
tarvitsee jatkuvaa huomiota
ja huolenpitoa.”**

Paavi Franciscus

Kestävyys

Euroopan ympäristöpolitiikkaa alettiin harjoittaa vuonna 1972. EU on siitä lähtien pyrkinyt ratkaisemaan haposateisiin ja otsonikerroksen ohentumiseen liittyviä ongelmia.

Tänään Euroopan kaupunkien ilmansaastetasot ovat maailman matalimpia – lähinnä siksi, että saastuttaville aineille, kuten bensiinissä olevalle lyijylle, on asetettu kieltoja jo aikaisessa vaiheessa. Jätteen kierrätys eurooppalaisissa kunnissa on lisääntynyt vuosien 2004–2014 aikana 30 prosentista 43 prosenttiin. Euroopan rannoista 96 prosenttia on uimakelpoisia, ja 85 prosenttia niistä on saanut arvosanan "erinomainen".

EU on todistanut ilmastonmuutoksen torjunnassa, että kestävä kehitys ja taloudellinen edistys voivat käydä käsi kädessä. Se on leikannut hiilidioksidipäästöjään 22 prosenttia vuosina 1990–2015 ja kasvattanut samaan aikaan talouttaan 50 prosenttia.

Vuosina 2010–2015 EU investoi uusiutuviin energialähteisiin enemmän kuin mihinkään muuhun energialähteeseen. Euroopassa on perustettu kolme kertaa enemmän uusiutuvaa energiaa hyödyntäviä voimaloita asukasta kohti kuin maailmassa keskimäärin.

”Ensisijaisena tavoitteenamme on tehdä kauppasopimukset EU:n ja suurten kauppalueiden kanssa EU:n yksittäisten jäsenvaltioiden sijasta.”

Shinzo Abe, Japanin pääministeri

Vaiikutusvalta

Euroopan unioni on maailman suurin kauppaliittouma. EU27:n viennin arvo on noin 5,8 biljoonaa euroa. Se on yli kolmannes maailman kokonaisviennistä, kaksi ja puoli kertaa enemmän kuin Kiinan ja yli kolme kertaa enemmän kuin Yhdysvaltojen vienti.

EU on 80 maan tärkein kauppakumppani.

EU on maailman suurin suorien ulkomaisten sijoitusten lähde ja kohde.

Euroopan unioni ja sen jäsenvaltiot ovat maailman suurin avunantaja. Niiden osuus oli yli 50 prosenttia koko maailman virallisesta kehitysavusta vuonna 2015.

”Eurooppa on tärkeä, koska moninaisuus on parempaa kuin monotonisuus.”

#pulseofeurope-marssin osallistuja

EU:lla on 24 virallista kieltä ja yli 60:tä alkuperäistä alue- ja vähemmistökieltä.

EU perustuu käsitteeseen "moninaisuudessaan yhtenäinen". Kansallinen identiteetti suojataan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 4 artiklan 2 kohdassa. Jotta kansallista tai alueellista toimivaltaa ei rikottaisi, EU on ottanut käyttöön ns. toissijaisuusperiaatteen. Sillä varmistetaan, että EU-tason toimia toteutetaan vain sellaisten kysymysten yhteydessä, joita jäsenvaltiot eivät voi ratkaista yksin. Tällainen aihe on esimerkiksi ilman saastuminen.

Euroopan kulttuurinen rikkaus on tehnyt siitä maailman suosituimman matkailukohteen. Vuonna 2015 Ranska, Espanja ja Italia sijoittuivat ensimmäiseksi, kolmanneksi ja viidenneksi maailmanlaajuisessa kyselyssä, joka tehtiin saapuville kansainvälisille matkustajille.

Moninaisuus

Lähteet

Rauha:

Elie Wiesel, "[Hope, Despair and Memory](#)", Nobel-puhe, 11. joulukuuta 1986.

Thorbjørn Jagland, Norjan Nobel-komitean puheenjohtaja, [puhe vuoden 2012 Nobel-seremoniassa](#), 10. joulukuuta 2012.

Kansainvälinen strategiantutkimuslaitos IISS, "[Armed Conflict Survey 2016](#)", 29. maaliskuuta 2016.

Institute for Peace in Partnership, "[EU Contribution to UN Peacekeeping](#)", 17. maaliskuuta 2016.

Demokratia:

Aung San Suu Kyi: "[Sinun täytyy tietää, miksi maailma on sellainen kuin se on. Tai ainakin sinun on haluttava tietää.](#)", Saharov-mielipiteenvapauspalkinto, lokakuu 2013.

Grafeus, "[Democracy Map of Europe](#)", syyskuu 2013.

Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestö (OECD), "[Better Life Index](#)".

Solidaarisuus:

François Hollande, [puhe parlamentin yhteisessä istunnossa](#), 16. marraskuuta 2015.

Euroopan parlamentin tutkimuspalvelu, "Activation of Article 42(7) TEU France's request for assistance and Member States' responses", Eurooppa-neuvoston tiedote, julkaistu ensimmäisen kerran [joulukuussa 2015](#), päivitetty [heinäkuussa 2016](#).

Euroopan komissio, "[Euroopan rakenne- ja investointirahastot työllisyyden ja kasvun, Euroopan investointiohjelman ja komission painopisteiden tukena](#)", 2016.

Vapaus:

Day, M., "[Freedom is priceless, Walesa tells Poland](#)", The Telegraph, 30. elokuuta 2005.

[Euroopan unionin perusoikeuskirja](#), II osasto, Freedom House, "Freedom in the World 2017", 2016.

Toimittajat ilman rajoja, "[2016 World Press Freedom Index](#)", 2016.

Vauraus:

Radostaw Sikorski, '[Spurring on the European Project](#)', in New Eastern Europe, Issue 4 (IX)/2013.

Eurostatin tilastot, BKT asukasta kohti, syyskuu 2016.

Eurostatin työllisyytilastot, marraskuu 2016.

Kansainvälinen valuuttarahasto, "[Currency Composition of Official Foreign Exchange Reserves](#)", 30. joulukuuta 2016.

Tiede ja tutkimus:

Heath, R., "[EU cash, Belgian beer, and the final frontier](#)", 23. helmikuuta 2017.

Euroopan komissio, "[30 Years of EU Research Framework Programmes](#)", Horizon-lehden erikoisnumero, maaliskuu 2015.

[Virallinen Nobel-sivusto](#).

Mahdollisuudet:

Euroopan komissio, "[Erasmus: I am one of the two million who did it!](#)", 2010.

Euroopan komissio, "[Erasmus-ohjelmasta Erasmus+-ohjelmaan: 30-vuotisen historian vaiheet](#)", taustatiedote, 26. tammikuuta 2017.

Eurostat, "[EU citizenship - statistics on cross-border activities](#)", huhtikuu 2013.

Eurostat, "[Europe 2020 indicators – education](#)" ja "[The EU in the world - education and training](#)", maaliskuu 2016.

Tasa-arvo:

Eurostat, "[Gender pay gap statistics](#)", marraskuu 2016.

Eurostat, "[Tertiary education statistics](#)", joulukuu 2015.

Cato Institute, "[Human Freedom Index 2016](#)", 2016.

Hyvinvointi:

Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestö (OECD), "[Income Distribution and Poverty](#)", viimeisimmät tiedot vuosilta 2013 ja 2014.

Maailman terveysjärjestö, "[Global Health Observatory \(GHO\) data: Life expectancy](#)", tiedot vuodelta 2015.

Euroopan komissio, "[Professional, private and family life](#)", marraskuu 2016.

[Wage Indicator Foundation](#), 2017.

Kestävyys:

Paavi Franciscus, [puhe Euroopan parlamentin jäsenille, Strasbourg](#), Ranska, 25. marraskuuta 2014.

Euroopan komissio, "[The European Union Leading in Renewables](#)", COP21-esite, 2015.

Kansainvälinen uusiutuvan energian virasto (IRENA), "[The Power to Change: Solar and Wind Cost Reduction Potential to 2025](#)", kesäkuu 2016.

Euroopan komissio, "[Euroopan energiasiirtymä on päässyt hyvään vauhtiin](#)", lehdistötiedote, 1. helmikuuta 2017.

Euroopan ympäristökeskus, "[Report on European bathing water quality in 2015](#)", syyskuu 2016.

Stavros Dimas, "[Celebrating the Environmental Union](#)", BBC:n uutissivusto, 23. maaliskuuta 2007.

Euroopan ympäristökeskus, "[Environmental indicator report 2016](#) – In support of the monitoring of the 7th Environment Action Programme", 9. joulukuuta 2016.

Maailman terveysjärjestö, "[Urban Air Quality Database](#)", 2016.

Vaikutusvalta:

Euroopan komissio, "[A Stronger Global Actor](#)", lokakuu 2016.

Stewart, H., '[Britain remaining in EU is 'better for the world', says Japanese prime minister](#)'; The Guardian, 5 May 2016.

Moninaisuus:

Euroopan komissio, "[Euroopan unionin toiminta-alat – Monikielisyys](#)".

Sopimus Euroopan unionista, 5 artikla.

#PulseofEurope: <http://pulseofeurope.eu/?lang=en>.

Yhdistyneiden kansakuntien Maailman matkailujärjestö (UNWTO), "[Tourism Highlights](#)".

©

kansikuva: © AP Photo/Sergei Grits

© AP/Fotolia/Pavlo Vakhrushev

Rauha: © AP Photo / B.H. Rollins

Demokratia: © AP/Fotolia/bizoo_n

Solidaarisuus: © AP Photo/Christophe Ena

Vapaus: © AP Photo/Lutz Schmidt

Vauraus: © AP/Fotolia/Lena Serditova

Tiede ja tutkimus: © ESA/ATG medialab, 2016 / lähde: EC - Audiovisual Service

Mahdollisuudet: © AP/Fotolia/Syda Productions

Tasa-arvo: © AP/Fotolia/Aliaksei Lasevich

Hyvinvointi: © AP/Fotolia/haveseen

Kestävyyks: © European Communities, 2009 / lähde: EC - Audiovisual Service / Photo: Laurent Chamussy

Vaikutusvalta: © AP Photo/Mosa'ab Elshamy

Moninaisuus: © AP/Fotolia/WavebreakmediaMicro

■ Julkaisutoimisto